

הלכתא כלוי לגבי רב. ויש ליישב על פי הכלל של המהר"י קולון (שרש קס"ו) דכל הכללים של 'הלכה כמר לגבי מר' הם רק בדברים הנוהגים בזמן הזה, ולא בדברים שאינם נוהגים בזמנינו (וכעין זה בשבת ע' ע"ב תוד"ה נודע). אם כן לדידן, אחר תקנתא דר' זירא, בלאו הכי כל הנשים כספק זבות להצריכן ז' נקיים. ואין נפקא מינה במחלוקת רב ולוי אלא לזמן המקדש אם הקרבן שמביאות נאכל, ובוה לא תופס הכלל שהלכתא כלוי לגבי רב (חכמת בצלאל).

(ע"ב) 'הפרישה בטהרה בראשון'. הרמב"ם (פ"ב מאיסורי ביאה ה"כ) פסק כסתם משנה, שלא מועיל הפסק טהרה ביום הראשון שבו החלה לראות הדם הואיל והוחזק בו המעיין פתוח, ודלא כרבי בברייתא שמיקל בזה. וכן פסק השו"ע (קצ"ו ס"ב) שכשמפסקת ביום ראשון לראייתה צריכה לשים מוך דחוק (כן פי' בביאור הגר"א שם). אך עיין 'באר הגולה' שם אות ה' שסובר שמוך דחוק מועיל רק לדעת רבי דברייתא, ודלא כהרמב"ם.

נזיר שהילך על גבי סככות ופרעות. ברש"י (ד"ה ונזיר, וד"ה ורבנן) כתב דאינו סותר אלא אותו יום בלבד. ותמה עליו הרש"ש דבנזיר (דף נד ע"א) מוכח במשנה שכל שבעת ימי טומאתו אינם עולים לו לספירת ימי נזירותו, וכן משמע שם בתוס', וברמב"ם פ"ז מנזירות ה"ז.

אבל הלכה כרבי אליעזר. כתבו התוס' אע"ג דאין למידין הלכה מפי הש"ס כו'. כן איתא לעיל (דף ז ע"ב) 'שאיין למדין הלכה מפי תלמוד'. ופירש"י שם 'מתוך המשנה וברייתא ששנויה בהן הלכה כפלוגי אין למידין מהן שהאמוראים האחרונים דקדקו בטעמי התנאים והעמידו הלכה על בוריה אבל הראשונים לא דקדקו איש בדברי חברו כו' והיא היתה נקראת משנה וברייתא והיה נותן לבו לתת טעם לשמועתו כו' ואתה סברא היתה נקראת תלמוד בימי התנאים כו' ואין למידין הימנה'.

ובבבא בתרא (דף ק"ל ע"ב) 'תנו רבנן אין למדין הלכה לא מפי למוד ולא מפי מעשה עד שיאמרו לו הלכה למעשה'. וכתב שם הרשב"ם 'ואשמועינן דאין מורין הלכה מתוך משנה אי לאו דקבע הלכה כמותו כו' אבל בהלכות הפסוקות בדברי האמוראין ודאי סמכי' דכיון שפסקום וכתבום רב אשי ורבינא שהם סוף הוראה ודאי עליהו סמכי' כו' אבל אפסק דגמ' סמכי' דכולהו הוו הלכה למעשה כו' ולמי נשאל עוד בשעת מעשה אם לא נסמוך על ההלכות הפסוקות בגמ' כמו שסדרן רב אשי כו' הא אין אדם ראשי לחדש דבר מעתה אלא ודאי כמו שפסקו האחרונים כך נעשה'.

דף סט

תחלתן וסופן בעינן. בשו"ע (קצ"ו ס"ד) פסק דבכל יום מז' ימי הספירה צריכה להיות בודקת לכתחילה (לכולי עלמא) פעמיים בכל יום (כדעת הסמ"ג, על פי המשנה בדף י"א ע"א שנשנית לענין טהרות). ואם לא בדקה בכל השבעה אלא פעם אחת כו' עלו לה (כרמב"ם, תוס' ורא"ש שפסקו הלכה כרב). וי"א שצריך שתבדוק ביום ראשון מהשבעה וביום השביעי, ואין להקל (כדעת הסמ"ג וסה"ת שפסקו הלכה כר' חנינא). וכתבו הפוסקים להחמיר כהסמ"ג וסה"ת שפסקו כר' חנינא, דבדיקת א' וז' מעכבין (ששבה"ל).

טועה שאמרה יום אחד טמא ראיתי. בחידושי הר"ן והרמב"ן כתבו דעל כרחק מיירי באופן שברור לה שהפסיקה בטהרה אחר ראייתה, דבלא זה אינה יכולה לטבול כלל. אכן בתוס' הרא"ש (ד"ה ואי) כתב דהא דבעינן שתפסיק בטהרה אינו אלא חומרא מדרבנן בעלמא, ואינה נמנעת מלטבול מכיון שטבילה

בזמנה מצוה. עוד כתב דאפילו אי נימא דהפסק טהרה מדאורייתא, מכל מקום טובלת דשמא הפסיקה ולא אדעתה (וכן כתב המהרש"א).

האי דינא דלא דינא דינא בגלחיה. פ"י בהגהות מהרי"ע"ץ שמקום זה בסדום היה, כמבואר בסנהדרין דף ק"ט ע"א (שם מובא מעשה זה בענייני דמעשי אנשי סדום).

(ע"ב) 'ספרתי' – פירש"י: בדקתי.

וז"ל ספר 'החינוך' (מצוה ש"ל): 'ואם תשאל למה חייבו זכרונם לברכה למנות השנים שבע שבע מדכתיב 'ספרתי לך', ולא ראינו מעולם שימנה הוב ימי ספירו ולא הזכה ימי ספירתה, ואע"פ שכתוב בהם 'וספר לו' 'וספרה לה', זולתי שחייבים שיתנו לב על הימים, אבל לא שיתחייבו למנותם בפה ולברך על מניינם. תשובת דבר זה כו' כי כל ענין התורה תלוי בפירוש המקובל כו' וכן באתנו הקבלה שצווי 'וספרתי' דיובל צריך מנין בפה, וצווי הספירה הכתוב בזב וזכה אינו אלא השגחה בימים. ומנהגם של ישראל בכל מקום כך הוא ואע"פ שאינם נביאים, בני נביאים הם'.

ודעת השלה"ק (שער האותיות, הוזכר במנ"ח שם) שתספור כל יום בפה 'היום כך וכך לליבוני' [ובתוס' (כתובות ע"ב ע"א ומנחות ס"ה ע"ב) הקשו מדוע זכה לא מברכת על ספירתה. ותי' כיון שאם תראה תסתור אין לה לברך (כן גי' השלה"ק בתוס')].

'מאי במשא באבן מסמא.' משמע דטומאת 'אבן מסמא' היא מדין טומאת משא (היינו שהזב שעל גבי האבן מטמא את הטהור שתחתיה מדין משא, דחשיב כאילו הטהור נושא את הזב). אכן הרמב"ם (פ"ו ממטמאי משכב ומושב ה"ה) פ"י דהוא מדין משכב ומושב (היינו שהזב שעל גבי האבן מטמא משכב ומושב שמתחת לאבן). ומפרש ה'אור שמח' (שם) שלשיטת הרמב"ם יש גם זה וגם זה, דאם מונח אדם תחת האבן שהזב עליה, נטמא משום 'משא'. ואם מונח כלי, שאינו נטמא במשא, אם על כל פנים ראוי למדרס נטמא מדין 'מדרס'.

'בת משולחת מה היא לכהן כו' שאיסורה שוה בכל'. פירש"י 'בישראל ובכהנים אסור להחזיר גרושתו משניסת'. וכתב הרש"ש דמשמע שכהן לוקה עליה שתיים, ולכאורא נראה דלאו ד'מחזיר גרושתו' אינו חל על איסור 'גרושה לכהן' שקדם לו, דאין איסור חל על איסור.

דף ע

'זהאיכא אשם אמר שמואל כשקרב אשמו.' הרמב"ם (פ"ה ממחוסרי כפרה ה"ט) פסק כר' יהודה, ששעת הבאת האשם היא הקובעת לענין עניות ועשירות, ובה"י שם הביא את הדין של שני מצורעין שנתערבו קרבנותיהן ונזרק דם אחת משתי החטאות כו' כיצד עושה זה המצורע החי כו' יכתוב כל נכסיו לאחר ונמצא עני ויביא חטאת העוף מספק כו'.

ובכסף משנה תמה דזהו נגד סוגיית הגמ', דעל כרחק מדובר כשכבר קרב אשמו (שהרי אי אפשר להביא אשם מספק, משום חשש חולין בעזרה), אם כן נקבע דינו בעשירות, וכיצד יביא חטאת עוף. ותי' הלחם משנה שהרמב"ם לשטתו (פ"א שם ה"ה, ופ"י מנזירות ה"ח) דקרבן האשם אינו מעכב. אם כן יש